

HELSINGIN KAUPUNKI
SOSIAALI- JA TERVEYSVIRASTO
TALTU

15.8.2016

Helsingin terveydenhuollon asukaskohtaiset kustannukset vuonna 2015

Kuntaliiton tekemässä terveydenhuollon asukaskohtaisissa kustannuksissa on mukana 11 suurinta kaupunkia. Aineistona ovat kaikki terveydenhuollon kustannukset ja sosiaalihuollon kustannuksista ympärivuorokautinen hoito (vanhainkodit ja tehostettu palveluasuminen) ja mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut.

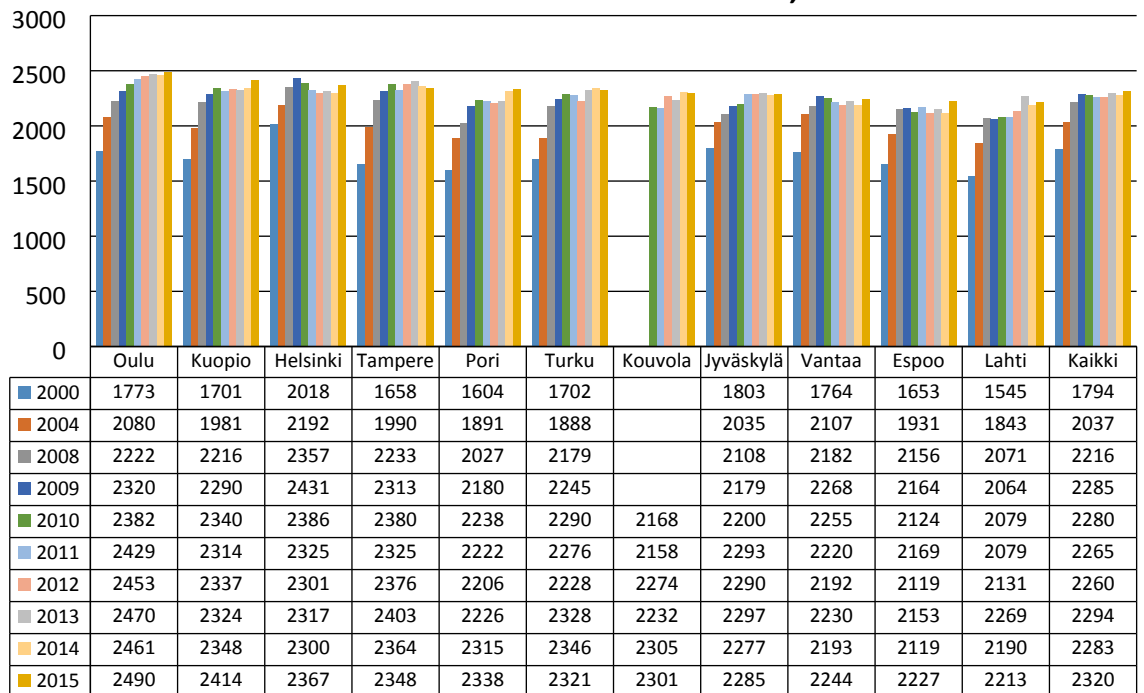
Kustannuksia vertaillaan perusterveydenhuollossa ja erikoissairaanhoidossa. Perusterveydenhuolto jaetaan avoterveydenhuoltoon, suun terveydenhuoltoon ja kotihoitoon. Ympärivuorokautinen hoito sisältää terveydenhuollon vuodeosastohoidon sekä sosiaalihuollon ympärivuorokautisen hoidon. Erikoissairaanhoidossa verrataan kustannuksia somaattisen ja psykiatrisen erikoissairaanhoidon avohoidossa ja laitoshoidossa. Mielenterveyskuntoutujien asumispalvelun kustannukset sisältyvät psykiatrian avohoitoon.

Vertailussa Helsingin kokonaiskustannukset vuonna 2015 olivat 1 456,9 milj. e. Kustannusten kasvu on 4,1 % (57,2 milj. euroa). Helsingin ikävakioitu kustannus oli 2 367 e/asukas. Kustannus on vertailukaupunkien kolmanneksi korkein. Korkein kustannus oli Oulussa 2 490 e/asukas ja toiseksi korkein Kuopiossa 2 414 e/asukas. Matalin kustannus oli Lahdessa 2 213 e/asukas ja toiseksi matalin Espoossa 2 227 e/asukas. Vantaan kustannus oli 2 244 e/asukas. Keskimääräinen kustannus oli 2 320 e/asukas. Vuonna 2014 Helsingin asukaskohtainen kustannus oli seitsemänneksi korkein. Korkein kustannus oli silloinkin Oulussa.

Helsingin kustannusten kasvua vuodesta 2014 selittävät vuonna 2015 maksetut tulospalkkiot sivukuluineen n. 9,3 milj. euroa, Helsingin osuus HUS:n ylijäämästä 20,9 milj. e, jota HUS ei palauttanut vuonna 2015. Lisäksi kustannuksissa on mukana kokonaisuudessaan alle 65-vuotiaiden palveluasuminen, tämä lisäys on n. 6 milj. euroa. Nämä selittävät yli puolet kustannusten noususta.

Väestön määrä Helsingissä vuoden 2015 lopussa oli 628 208, väestömäärä on 7 493 edellisvuotta suurempi. 65 vuotta täyttäneiden osuus Helsingin väestöstä oli 16,6 %, vertailussa olevissa kaupungeissa keskimäärin vastaava osuus oli 17,4 %. Espoossa luku on matalin 13,9 % ja Kouvolassa korkein 25 %. 85 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä Helsingissä oli 2,1 %, vertailukaupungeissa keskimäärin 2,1 %. Vantaalla vastaava osuus on 1,2 % ja Kouvolassa 3,2. Vertailun kalleimmassa kaupungissa Oulussa 65 vuotta täyttäneiden osuus on 14,4 % ja 85 vuotta täyttäneiden osuus 1,6 % kaupungin väestöstä.

Suurten kaupunkien terveyden- ja vanhustenhuollon ikävakioitu asukaskohtainen kustannus 2000-2015, deflatoitu

Kustannukset

Helsingin sosiaalihuollon kokonaiskustannukset kasvoivat 9,4 milj. euroa, 3,5 % ja terveydenhuollon kokonaiskustannukset kasvoivat 47,8 milj. euroa 4,2 %.

Sosiaalihuollon kustannukset

Sosiaalihuollon **palveluasumisessa** kustannusten kasvu oli 12,7 milj. euroa, 10,3 %. Tästä alle 65-vuotiaiden palveluasumisen kasvu oli 7,0 milj. euroa. Muu palveluasumisen kasvu oli 5,7 milj.

Sosiaalihuollon **laitoshuollon** kustannukset alenivat 3,7 milj. e, 3,1 %.

Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluissa kasvu oli 0,37 milj. euroa.

Terveydenhuollon kustannukset

Terveydenhuollossa oman toiminnan kustannukset kasvoivat 10,6 milj. e, mikä oli 1,6 %. HUS:n kustannukset kasvoivat 37,2 milj. e, 7 %. Kasvusta 20,9 milj. euroa on Helsingin osuutta syntyneestä ylijäämästä. Muu nousu on 16,3 milj. e.

Avoterveydenhuollon kustannusten kasvu oli 1,27 % (2,0 milj. e) ja **suun terveydenhuollon** kustannukset kasvu oli 3,74 %, 2,3 milj. euroa. Suun terveydenhuollossa on tehty lisätöitä vuonna 2015.

Kotihoidon kustannukset kasvoivat 5,84 %, 6,9 milj. euroa. Kotihoidon kustannusten nousua selittää mm. kotiutustiimin perustaminen kotihoitoon, apteekin annosjakelun kasvu, virtuaalihoito sekä kustannusten tarkempi kohdentaminen kotihoidon ja ao. osaston muiden toimintojen kesken. Kotihoidossa palkkauskustannukset ovat kasvaneet edellisestä vuodesta n. 5 milj. euroa, noususta tulospalkkion osuus on n. 2 milj. euroa. Viraston toiminnallisessa tilinpäätöksessä laskettu kotihoidon yksikköhinta on vuosina 2015 ja 2014 lähes saman suuruiset. Vaikka kokonaiskustannukset ovat kasvaneet, on käyntien määrän lisääntyminen (oman toiminnan käyntien lisäys vuodesta 2014 vuoteen 2015 on n. 170 000) pitänyt kotihoidon käyntihinnan edellisen vuoden tasossa. Kotihoidon yksiköissä on kuitenkin suuria eroa palkkauskustannusten osuudessa kotihoitokäynnin hinnasta. Suurimmillaan palkkauskustannusten osuus on 24,93 e/käynti (eteläinen kotihoito) ja pienimmillään 19,83 e/käynti (pohjoinen kotihoito). Ero on lähes 5 euroa/käynti.

Perusterveydenhuollon vuodeosastohoidon kustannukset laskivat 6 %, mikä on 6 milj. euroa. Suurin muutoksen syy oli kahden kuntoutusosaston määrittelemisen erikoissairaanhoidoksi vuonna 2015. Herttoniemen sairaala lopetti toimintansa vuoden 2015 aikana. Sairaansijoja lisättiin mm. Suursuon sairaalaan ja kotisairaaloihin. Laakson sairaalan paikkaluku lisääntyi vuonna 2014, tällä on vaikutusta vuoden 2015 kustannuksiin. Myös ostopalvelut Oulunkylän kuntoutussairaalaan lisääntyivät.

Erikoissairaanhoito

Oman erikoissairaanhoidon kustannukset nousivat yhteensä 5,4 milj. euroa, 6,4 %.

Oman **somaattisen erikoissairaanhoidon** vuodeosaston kustannukset kasvoivat 2,8 milj. e. Kuntoutusosaston siirto perusterveydenhuollosta erikoissairaanhoitoon kasvatti kustannuksia. Päivystysosastojen sairaansijamäärä on vähentynyt vuonna 2014, mikä näkyy vuoden 2015 kustannuksissa.

Oman psykiatrian avohoidon kustannukset kasvoivat 3,8 milj. e, 8,7 %. Psykiatrian vuodeosastoja on muutettu asumispalveluyksiköiksi, mikä on siirtänyt kustannuksia vuodeosastohoidosta avohoitoon. Vastaavasti oman psykiatrisen vuodeosastohoidon kustannukset laskivat 2,9 milj. e, -7,5 %.

HUS

HUS:n kustannukset kasvoivat 37,2 milj. e, 7 %.

Kasvusta 20,9 milj. euroa on Helsingin osuutta syntyneestä ylijäämästä. Muu nousu on 16,3 milj. e. Nousu painottuu avohoitoon.

Kustannukset ikäryhmittäin

Helsingin kustannus oli ikäryhmässä 15 - 49 -vuotiaat vertailun matalin 1 073 e/asukas,

Matalaa kustannusta selittää mm. työikäisen väestön työterveyshuollon ja yksityisten lääkäripalvelujen käyttö. Korkein kustannus ko. ikäryhmässä oli Kuopiossa 1 497 e/asukas. Helsingin kustannus oli kallein ikäryhmässä 65 - 74 -vuotiaat, 3 714 e/asukas. Halvin kustannus ko. ikäryhmässä oli Lahdessa 3 024 e/asukas.

Kustannukset hoitomuodoittain

Helsingin kustannukset eivät olleet vertailukuntien matalimmat missään hoitomuodossa. Helsingin kustannus oli korkein kotihoidossa 204 e/asukas. Helsingin korkeaa kustannusta selittää mm. omat kotihoidon lääkärit. Helsingissä terveysasemien asiakkaiden apuvälinekuljetukset kohdistetaan kotihoitoon ja kotihoidon sairaanhoitajat tekevät näytteenotot kotona, jolloin nämä kustannukset ovat kotihoidon kustannuksia. Tämän vastaavasti pienentää avoterveydenhuollon (terveysasemat) kustannusta. Kotihoidon asiakkaiden omahoitotarvikkeet kohdennetaan Helsingissä kotihoitoon, tässäkin on eroavaisuutta kuntien kesken.

Matalin kustannus kotihoidossa oli Espoossa 136 e/asukas.

Yksityinen terveydenhuolto

Kelan korvaaman yksityisen terveydenhuollon vertailussa Helsingin sijoitus oli toiseksi korkein, 241 e/asukas. Korkein kustannus oli Espoossa 257 e/asukas. Pienin yksityisen terveydenhuollon käyttö oli Jyväskylässä 143 e/asukas. Vertailussa ei ole mukana yksityinen työterveyshuolto.